

11. Sprawy mieszkaniowe

W roku 2007 r. najliczniejszą grupę spraw o symbolu 621 stanowiły, podobnie jak w roku ubiegłym, sprawy mieszkaniowe żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy: Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Służby Więziennej i Biura Ochrony Rządu. Stan prawny w zakresie przyznawania żołnierzom zawodowym oraz funkcjonariuszom wymienionych służb mundurowych prawa do lokalu mieszkalnego oraz szeregu świadczeń pieniężnych, stanowiących uprawnienie pochodne w stosunku do przydziału lokalu mieszkalnego, w okresie sprawozdawczym nie uległ zasadniczym zmianom. Warto natomiast odnotować, iż w dniu 1 lipca 2006 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. Nr 104, poz. 708 ze zm.), która w sposób odmienny, niż to przewidywały dotychczas obowiązujące przepisy ustaw pragmatycznych, poszczególnych służb mundurowych, uregulowała kwestie mieszkaniowe funkcjonariuszy CBA. W przypadku nowo powstałej formacji ustawodawca zrezygnował z rozbudowanych uprawnień mieszkaniowych, tj. prawa do mieszkania „służbowego” i świadczeń ekwiwalentnych na rzecz jednego świadczenia pieniężnego w postaci dodatku mieszkaniowego (art. 92 ust. 1 pkt 4 powołanej ustawy).

W roku 2007 nie uległy zasadniczym zmianom przepisy regulujące zasady przyznawania dodatku mieszkaniowego (powszechnego). Dla porządku wspomnieć należy, że w dniu 1 stycznia oraz 27 lutego 2007 r. dwukrotnie w niewielkim stopniu zmieniona została definicja dochodu, określona w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. Nr 71, poz. 734, ze zm.), poprzez rozszerzenie grupy świadczeń niewliczanych do dochodu.

11.1. Dodatek mieszkaniowy

W grupie spraw o symbolu 6210 należy zauważyć wyrok z dnia 21 września 2007 r. o **sygn. akt II SA/Wa 923/07** (prawomocny), oddalający skargę na decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego, orzekającą, na podstawie art. 138 § 2 K.p.a., o uchyleniu decyzji organu I instancji, odmawiającej przyznania skarżącej dodatku mieszkaniowego i przekazaniu sprawy temu organowi do ponownego

rozpatrzenia. W uzasadnieniu wyroku podniesiono, że zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o dodatkach mieszkaniowych, normatywna powierzchnia lokalu mieszkalnego w przeliczeniu na liczbę członków gospodarstwa domowego nie może przekraczać 40 m² – dla 2 osób. Stosownie jednak do postanowień art. 5 ust. 5 tej ustawy dodatek mieszkaniowy przysługuje, gdy powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego nie przekracza normatywnej powierzchni więcej niż 30%, tj. w rozpatrywanej sprawie, jeżeli powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego skarżącej nie przekracza powierzchni 52,50 m². Organ I instancji nie dokonał stosownych ustaleń w tym zakresie i nie wskazał, czy w przypadku skarżącej powierzchnia zajmowanego przez nią lokalu przekracza 52,50 m². Ponadto nie przeprowadził postępowania wyjaśniającego w zakresie ustalenia dochodów drugiej osoby zamieszkałej ze skarżącą oraz pomimo, że miał możliwość ustalenia stanu majątkowego skarżącej poprzez przeprowadzenie wywiadu środowiskowego, tego nie uczynił. W zaistniałej sytuacji należało stwierdzić zasadność rozstrzygnięcia Samorządowego Kolegium Odwoławczego, bowiem zachodziła konieczność przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego w znacznej części.

W wyroku z dnia 14 sierpnia 2007 r. o **sygn. akt II SA/Wa 724/07** (prawomocnym) Sąd wyraził pogląd, iż o pozostawaniu danej osoby w konkretnym gospodarstwie domowym decyduje faktyczne jej tam przebywanie oraz zamiar stałego pobytu. W analizowanej sprawie skarżący podał, że jego syn wraz z żoną ubiegają się o prawo stałego pobytu i pozwolenie na pracę w Belgii. Po złożeniu wymaganych dokumentów, wymienieni oczekują na wydanie stosownych pozwoleń, umożliwiających im podjęcie zatrudnienia w tym kraju. Okoliczności te jednoznacznie wskazują, że to w Belgii umiejscowione jest centrum życiowej działalności syna skarżącego. To tam koncentrują się jego bieżące sprawy, tam też zaspokajają swoje potrzeby mieszkaniowe. Mając na uwadze, iż na dochód gospodarstwa domowego skarżącego składa się jedynie jego emerytura oraz renta byłej żony, zaliczenie syna do wspólnego gospodarstwa domowego, doprowadziłoby do nieuzasadnionego zniżenia w tym gospodarstwie dochodu, liczonego na jednego członka rodziny.

11.2. Przydzielanie i opróżnianie lokalu mieszkalnego oraz kwatery tymczasowej w służbach mundurowych

W zakresie zagadnienia objętego symbolem 6211 odnotować należy grupę spraw, w których Komendant Szkoły Policji w K. decyzją orzekł o przydziale lokalu mieszkalnego emerytowanemu funkcjonariuszowi Policji i jednocześnie zobowiązał stronę do opróżnienia dotychczas zajmowanego służbowego lokalu mieszkalnego (znajdującego się na terenie zamkniętym Szkoły Policji) wraz ze wszystkimi osobami w nim zamieszkałymi. Wyłoniła się na niwie tych spraw wątpliwość, czy wymieniony organ Policji był właściwy rzeczowo do wydania podjętych decyzji.

W sprawie o **sygn. akt II SA/Wa 1857/06**, zakończonej wydanym w dniu 19 lipca 2007 r. wyrokiem oddalającym skargę emerytowanego policjanta (nie wniesiono od wyroku skargi kasacyjnej), Komendant Szkoły Policji w K. zajął stanowisko, iż w oparciu o art. 95 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58 ze zm.), jako dysponent (zarządca) budynku, miał prawo wydać decyzję o opróżnieniu dotychczas zajmowanego przez skarżącego lokalu mieszkalnego. Organ stwierdził, iż w rozpoznawanej sprawie zachodziły przesłanki wymienione w tym przepisie, a mianowicie teren, na którym usytuowany był budynek zamieszkały przez skarżącego, został uznany decyzją MON za teren zamknięty, skarżącemu przydzielono wcześniej, bo w 1998 r. lokal mieszkalny w tym budynku, organ zaś zagwarantował stronie i osobom, które muszą wraz z nim opuścić mieszkanie lokal zamienny. Komendant Szkoły Policji w K. wskazał ponadto, że właściwość do wydawania decyzji w przedmiocie przydzielenia lokalu mieszkalnego wynika natomiast z § 14 ust. 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 maja 2005 r. w sprawie szczegółowych zasad przydziału, opróżniania i norm zaludnienia lokali mieszkalnych oraz przydziału i opróżniania tymczasowych kwater przeznaczonych dla policjantów (Dz. U. Nr 105, poz. 884). Sąd podzielił stanowisko organu, iż Komendant Szkoły Policji w K. był organem właściwym (miejscowo i rzeczowo) zarówno w przedmiocie opróżnienia dotychczas zajmowanego lokalu, jak i w przedmiocie przydzielenia lokalu zamiennego. Skład orzekający w tej sprawie doszedł do przekonania, że w zakresie opróżnienia lokalu właściwość rzeczowa i miejscowa Komendanta Szkoły Policji w K. (wobec braku uregulowania tej kwestii w ustawie o Policji) wynika z aktu wykonawczego, wydanego na podstawie art. 97 ust. 1 ustawy o Policji – § 14 ust. 2 ww. rozporządzenia, który stanowi, że w stosunku do osób, o których mowa w art. 95 ust. 3 pkt 2 ustawy o Policji, decyzje w sprawach opróżnienia lokali mieszkalnych wydaje kierownik jednostki organizacyjnej Policji,

w którego dyspozycji pozostają te lokale. Przedmiotowy lokal pozostaje w dyspozycji Komendanta Szkoły Policji w K., bowiem Komenda Wojewódzka Policji w K. przeniosła z dniem 1 stycznia 2003 r. trwałą zarząd budynku mieszkalnego na rzecz Szkoły Policji w K. i w związku z tym prawem przedmiotowe lokale pozostają w dyspozycji Komendanta Szkoły Policji w K.. Skarżący zaś mieści się w kategorii osób, o których mowa w art. 95 ust. 3 pkt 2 ustawy o Policji, gdyż zajmuje lokal służbowy na terenie obiektu zamkniętego. Ponadto przepis § 14 ust. 2 powołanego rozporządzenia, jako *lex specialis* (odnoszący się do terenu zamkniętego, o którym mowa w art. 95 ust. 3 pkt 2 ustawy o Policji) wyklucza zastosowanie w sprawie § 14 ust. 4 omawianego rozporządzenia, który ogólnie odnosi się do spraw emerytów i rencistów. Sąd stwierdził ponadto, że wbrew twierdzeniom zawartym w skardze, Komendant Szkoły Policji w K. był również właściwy do orzekania w przedmiocie przydzielenia skarżącemu lokalu mieszkalnego. Właściwość organu w tym zakresie wynika z § 14 ust. 2, jak i dodatkowo z treści § 14 ust. 3 ww. rozporządzenia w związku z art. 95 ust. 3 pkt 2 ustawy o Policji. Artykuł 95 ust. 3 pkt 2 ustawy o Policji stanowi, że decyzję opróżnienia lokalu mieszkalnego wydaje się także, gdy policjant zwolniony ze służby lub pozostali po policjancie członkowie rodziny zajmują lokal mieszkalny, położony w budynku przeznaczonym na cele służbowe lub na terenie obiektu zamkniętego, a osobom tym przydzielono lokal mieszkalny w tej samej lub pobliskiej miejscowości o powierzchni odpowiadającej normom zaludnienia. Powołany przepis jest przepisem szczególnym, bowiem odnosi się do konkretnej, przewidzianej przez ustawodawcę sytuacji, do zajmowania lokalu służbowego na terenie obiektu zamkniętego. Przepis wykonawczy w § 14 ust. 2 rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad przydziału (...) stanowi, że w stosunku do osób, o których mowa w art. 95 ust. 3 pkt 2 ustawy o Policji decyzje w sprawach opróżnienia lokali mieszkalnych wydaje kierownik jednostki organizacyjnej Policji, w którego dyspozycji pozostają te lokale. Użyte przez ustawodawcę określenie „w stosunku do osób, o których mowa w art. 95 ust. 3 pkt 2” ustawy o Policji odnosi się więc, zdaniem Sądu, do wszystkich osób zajmujących lokal na terenie obiektu zamkniętego i do wszystkich, przewidzianych w art. 95 ust. 3 pkt 2 ustawy, sytuacji, tj. zarówno do opróżnienia, jak i do gwarantowanego w nim przydzielenia lokalu zamiennego.

Odmienne stanowisko do wyżej zaprezentowanego zajął skład orzekający w wyroku z dnia 20 września 2007 r. o **sygn. akt II SA/Wa 2352/06**, choć od tego wyroku Komendant Główny Policji wniósł skargę kasacyjną, stwierdzającym nieważność zaskarżonej decyzji Komendanta Głównego Policji oraz poprzedzającej ją decyzji Komendanta Szkoły Policji w K.. W analogicznym, jak powyżej, stanie faktycznym i prawnym oraz przy takim samym stanowisku organów Policji Sąd stwierdził, że organem właściwym do wydania w rozpoznawanej sprawie decyzji w przedmiocie opróżnienia lokalu, o którym mowa w art. 95 ust. 3 pkt 2 ustawy o Policji jest, zgodnie z § 14 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 maja 2005 r. w sprawie szczegółowych zasad przydziału (...), Komendant Szkoły Policji w K.. Niezbędną również przesłanką wydania decyzji w przedmiocie opróżnienia lokalu mieszkalnego jest przydzielenie osobie zajmującej powyższy lokal innego lokalu mieszkalnego w tej samej miejscowości lub pobliskiej, o powierzchni odpowiadającej przysługującym normom zaludnienia. Normę i zasady przydzielania byłym policjantom mieszkania określa się według brzmienia art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (t. j.: Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 67 ze zm.), a mianowicie funkcjonariusze zwolnieni ze służby, uprawnieni do policyjnej emerytury lub renty, mają prawo do lokalu mieszkalnego będącego w dyspozycji odpowiednio ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Ministra Sprawiedliwości lub podległych im organów, albo Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu, Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Szefa Służby Wywiadu Wojskowego, w rozmiarze przysługującym im w dniu zwolnienia ze służby. Do mieszkań tych stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące lokali mieszkalnych dla funkcjonariuszy. Przydział zaś lokalu, zgodnie z treścią art. 97 ust. 5 ustawy, następuje w formie decyzji administracyjnej. Natomiast według § 14 ust. 3 ww. rozporządzenia decyzje w sprawie przydziału lokalu mieszkalnego w stosunku do emerytów i rencistów policyjnych, wydaje komendant właściwy ze względu na obecne miejsce zamieszkania emeryta, pod warunkiem, że jest on dysponentem lokalu. Analiza powyższych przepisów prowadzi do wniosku, iż brak jest podstaw prawnych do wywiedzenia z przepisu § 14 ust. 3 rozporządzenia, że właściwym miejscowo do wydania decyzji o przydziale

lokalu skarżącemu jest Komendant Szkoły Policji w K.. Ani ustawa o Policji, ani też powołane rozporządzenie nie definiują pojęcia „miejsce zamieszkania”. Zatem należy się posługiwać normą cywilnoprawną. Stosownie zaś do treści art. 25 Kodeksu cywilnego, miejscem zamieszkania osoby fizycznej jest miejscowość (w sensie administracyjnym), w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu. Skoro miejscem zamieszkania skarżącego są K., a nie „teren zamknięty” Szkoły Policji w K., to organem właściwym do wydania decyzji o przydziale lokalu mieszkalnego dla skarżącego nie może być Komendant Szkoły Policji w K., choć jest on dysponentem tego lokalu mieszkalnego, lecz Komendant Miejski Policji w K. Ustawa policyjna w art. 32 ust. 1 upoważnia komendantów szkół policyjnych jedynie do mianowania policjanta na stanowisko służbowe, przenoszenia oraz zwalniania. Powołane zaś rozporządzenie w § 14 ust. 1 uprawnia Komendanta Szkoły Policji w K., będącego dysponentem lokalu, wyłącznie do wydawania decyzji w sprawach przydziału i opróżniania lokali mieszkalnych wobec podległych policjantów. Sąd podkreślił, iż przydział lokalu mieszkalnego pełni funkcję gwarancyjną dla osoby, wobec której wydaje się decyzję o opróżnieniu lokalu mieszkalnego. Wskazuje na to jednoznacznie przepis art. 95 ust. 3 pkt 2 ustawy, bowiem użyty w tym przepisie czasownik „przydzielono” informuje o czynności, która została już zakończona (tryb dokonany). W rozumieniu prawa oznacza to, że decyzja ta musi posiadać przymiot decyzji ostatecznej. Żeby móc wydać skuteczną decyzję o opróżnieniu lokalu mieszkalnego, wydana wcześniej decyzja o przydziale lokalu mieszkalnego musi być ostateczną, w rozumieniu art. 16 K.p.a. Skoro w rozpoznawanej sprawie, wobec decyzji o przydziale lokalu mieszkalnego, stwierdzono nieważność, to nie mogła się ostać w obiegu prawnym decyzja w przedmiocie opróżnienia lokalu mieszkalnego.

11.3. Równoważnik za brak lokalu mieszkalnego i za remont lokalu mieszkalnego

W grupie spraw o symbolu 6212 na uwagę zasługuje wyrok z dnia 18 maja 2007 r. o **sygn. akt II SA/Wa 340/07** (prawomocny), uchylający zaskarżone decyzje, wydane przez organy Wojskowej Agencji Mieszkaniowej w przedmiocie wygaśnięcia decyzji w sprawie wypłacenia zryczałtowanego ekwiwalentu za rezygnację z prawa do zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym. W tej sprawie skarżącemu żołnierzowi

zawodowemu, pełniącemu służbę w JW nr [...], Dyrektor Oddziału Regionalnego WAM decyzją z dnia [...] września 2004 r. przyznał zryczałtowany ekwiwalent za rezygnację z prawa zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym w wysokości 110,80 zł miesięcznie, począwszy od 1 lipca 2004 r. do dnia utraty uprawnień. Następnie Dyrektor Oddziału Regionalnego Wojskowej Agencji Mieszkaniowej decyzją z dnia [...] października 2006 r., wydaną na podstawie art. 162 § 1 pkt 1 K.p.a. oraz na podstawie art. 13 ust. 6, art. 24 ust. 1 w związku z art. 24 ust. 6 ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (t. j.: Dz. U. z 2005 r. Nr 41, poz. 398 ze zm.), orzekł o wygaszeniu z dniem 1 kwietnia 2005 r. decyzji z dnia [...] września 2004 r. w sprawie wypłacenia skarżącemu zryczałtowanego ekwiwalentu za rezygnację z prawa do zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym, uznając, że zgodnie z art. 24 ustawy o zakwaterowaniu (...) zryczałtowany ekwiwalent za rezygnację z prawa do zamieszkiwania w lokalu jest przyznany na czas zajmowania określonego stanowiska służbowego lub pełnienia zawodowej służby wojskowej. Tymczasem skarżący rozkazem personalnym właściwego organu wojskowego z dnia [...] marca 2005 r. został zwolniony z zajmowanego stanowiska służbowego i wyznaczony na inne stanowisko z dniem 1 kwietnia 2005 r. Sąd, uznając wadliwość zaskarżonych decyzji, wskazał, iż skarżący na skutek wydania powyższego rozkazu personalnego nadal pełnił służbę w tej samej jednostce wojskowej, jednakże na innym stanowisku służbowym. Trudno więc podzielić stanowisko organu, iż zmiana stanowiska służbowego skarżącego stanowiła podstawę do stwierdzenia wygaśnięcia prawa do zryczałtowanego ekwiwalentu za rezygnację z prawa do zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym. Zgodnie bowiem z art. 24 ust. 4 ustawy o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych RP, w przypadku zwolnienia żołnierza zawodowej służby stałej ze stanowiska służbowego lub z zawodowej służby wojskowej albo zmiany przysługujących żołnierzowi uprawnień do powierzchni użytkowej podstawowej, dowódca jednostki wojskowej jest obowiązany powiadomić o tym dyrektora oddziału regionalnego agencji. Takie powiadomienie od dowódcy JW nr [...] nigdy do organu nie wpłynęło. Tak więc, zdaniem Sądu, nie można było uznać, iż decyzja dyrektora oddziału regionalnego z dnia [...] września 2004 r. o przyznaniu zryczałtowanego ekwiwalentu za rezygnację z prawa zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym stała się bezprzedmiotowa.

W wyroku z dnia 8 marca 2007 r. o **sygn. akt II SA/Wa 2180/06** (prawomocnym) Sąd stwierdził brak podstaw do przyznania i wypłaty

emerytowanemu policjantowi równoważnika pieniężnego za remont zajmowanego lokalu mieszkalnego. W motywach rozstrzygnięcia wskazano, iż ustawa o Policji przyznaje to uprawnienie wprost jedynie policjantom w służbie stałej. Z kolei, ustawa emerytalna w art. 29 nie pozwala rozciągnąć wszystkich dobrodziejstw pomocy mieszkaniowej, wskazanych w ustawie o Policji, na emerytów policyjnych, lecz tylko tych, które wynikają z art. 88, 92 i 94 ustawy. Stąd też uprawnienie do równoważnika za remont lokalu nie wynika z przepisów rangi ustawy. W dniu 1 stycznia 2006 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 grudnia 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości i szczegółowych zasad przyznawania, odmowy przyznania, cofania i zwracania przez policjantów równoważnika pieniężnego za remont zajmowanego lokalu mieszkalnego (Dz. U. Nr 266, poz. 2246). Rozporządzenie zmieniające uchyliło przepis § 8 i § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie wysokości i szczegółowych zasad przyznawania, odmowy przyznania, cofania i zwracania przez policjantów równoważnika pieniężnego za brak lokalu mieszkalnego (Dz. U. Nr 100, poz. 918 ze zm.), pozwalający stosować jego przepisy do rencistów i emerytów policyjnych, oraz wskazujący organy właściwe w sprawach emerytów i rencistów. Zatem z dniem 1 stycznia 2006 r. odpadła podstawa prawna do dalszej wypłaty emerytowi przez organy Policji równoważnika pieniężnego za remont lokalu mieszkalnego.

11.4. Inne świadczenia finansowe związane z lokalem mieszkalnym

W obszarze spraw oznaczonych podanym symbolem dominowały skargi na decyzje wydawane w przedmiocie pomocy finansowej na uzyskanie lokalu mieszkalnego funkcjonariuszom służb mundurowych. W podanej tematyce wartym odnotowania jest wyrok z dnia 20 czerwca 2007 r. o **sygn. akt II SA/Wa 615/07** (prawomocny), w którym zawarto pogląd, że lokale mieszkalne Komunalnego Towarzystwa Budownictwa Społecznego nie są lokalami mieszkalnymi przeznaczonymi dla policjantów, zgodnie z art. 90 ustawy o Policji. Taki właśnie lokal zajmował skarżący funkcjonariusz Policji. Skoro więc nie przydzielono mu lokalu mieszkalnego, na podstawie decyzji administracyjnej o przydziale, w świetle postanowień art. 94 ust. 1

ustawy o Policji, skarżącemu przysługuje pomoc na budowę domu mieszkalnego, o której przyznanie wystąpił do komendanta wojewódzkiego policji.

Interesujące zagadnienie wyłoniło się na gruncie sprawy rozstrzygniętej wyrokiem z dnia 26 czerwca 2007 r. o **sygn. akt II SA/Wa 785/07** (prawomocnym). Jak ustalono, skarżący zamieszkiwał w miejscowości B., a służbę pełnił w Placówce Straży Granicznej w B., mającej siedzibę w miejscowości B. Wystąpił on do właściwego organu Straży Granicznej z wnioskiem o zwrot kosztów dojazdu do miejsca pełnienia służby. Organ I instancji w dniu 6 października 2006 r. został powiadomiony przez Wydział Mienia i Geodezji Urzędu Miasta B., że Port Lotniczy B. S.A., na którego terenie znajduje się wspomniana placówka, położony jest w granicach administracyjnych gminy B., a nie - jak dotychczas przyjmowano - miasta B. W związku z powyższym, przyznano skarżącemu zwrot kosztów dojazdu do miejsca pełnienia służby od daty uzyskania powiadomienia, odmówiono zaś zwrotu takich kosztów za okres przed wskazaną datą. Sąd, uznając zasadność skargi (żądanie strony dotyczyło przyznania zwrotu kosztów za lata wcześniejsze), podniósł, iż funkcjonariuszowi, który zajmuje lokal mieszkalny w miejscowości pobliskiej miejsca pełnienia służby, przysługuje zwrot kosztów dojazdu do miejsca pełnienia służby w wysokości ceny biletów za przejazd koleją lub autobusami (art. 97 ust. 1 ustawy o Straży Granicznej). Kategoria miejscowości pobliskiej jest uwarunkowana podziałem terytorialnym kraju, wynikającym z przepisów o ustaleniu siedzib władz gmin, co zostało uregulowane w rozporządzeniach Rady Ministrów: 1) z dnia 21 grudnia 1999 r. w sprawie ustalenia siedzib władz gmin (Dz. U. Nr 110, poz. 1267), 2) z dnia 29 września 2001 r. w sprawie ustalenia granic oraz zmiany nazw i siedzib władz niektórych gmin i miast (Dz. U. Nr 116, poz. 1241), 3) z dnia 22 lipca 2003 r. w sprawie ustalenia granic, zmiany nazw i siedzib władz niektórych gmin i miast oraz nadania miejscowościom statusu miasta (Dz. U. Nr 134, poz. 1248). Przepisy te są podstawowe, gdy chodzi o kwestie ustalenia granic miejscowości, w tym także wtedy, gdy chodzi o ustalenie kwestii związanych z dojazdem funkcjonariuszy do miejsca pełnienia służby. Podział terytorialny kraju ma charakter obiektywny i nie może być kwestionowany w inny sposób. Dotyczy to także sytuacji, gdy w innym akcie prawnym błędnie ustalono miejsce położenia jednostki, w której funkcjonariusze pełnią służbę. Wobec takiej sprzeczności w aktach prawnych stosowanie klauzul derogacyjnych wyraźnie wskazuje, że pierwszeństwo w zastosowaniu w rozpatrywanej

sprawie będą miały przepisy o podziale terytorialnym kraju, jako ustanowione przez organ wyższego rzędu, aniżeli przepisy dotyczące określenia placówek Straży Granicznej.

W wyroku z dnia 11 lipca 2007 r. o **sygn. akt II SA/Wa 556/07** (prawomocnym) Sąd przedstawił pogląd, iż przesłanką do otrzymania pomocy finansowej jest nieposiadanie przez funkcjonariusza Straży Granicznej lokalu mieszkalnego. Z chwilą zawarcia umowy darowizny, przenoszącej na skarżącego i jego żonę prawo własności 2/3 domu jednorodzinnego, organy były zobowiązane dokonać oceny, czy zostały spełnione pozytywne przesłanki z art. 98, oraz czy nie zachodzą przesłanki negatywne z art. 99 ustawy o Straży Granicznej. Fakt, że skarżący w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy finansowej był właścicielem – na zasadzie wspólności ustawowej – 2/3 domu jednorodzinnego, uzyskanego na podstawie umowy darowizny i zaspakajało to jego potrzeby mieszkaniowe w sposób odpowiedni do jego uprawnień, stanowił przeszkodę w uzyskaniu prawa do pomocy finansowej na kupno domu w pozostałej 1/3 części. Sąd uznał, że przyznanie tego świadczenia funkcjonariuszowi, który dokupił część domu, chociaż miał już zaspokojone potrzeby mieszkaniowe, byłoby sprzeczne z celem tej formy pomocy.

11.5. Inne sprawy z zakresu symbolu podstawowego 621

W tej grupie spraw na uwagę zasługuje wyrok z dnia 10 maja 2007 r. o **sygn. akt II SA/Wa 242/07** (prawomocny), uchylający decyzje organów wojskowych w przedmiocie odmowy przyznania żołnierzowi zawodowemu prawa do zasiłku osiedleniowego oraz zwrotu kosztów przewozu urządzeń domowych. Sąd zajął w tej sprawie stanowisko, że prawo do zasiłku osiedleniowego oraz zwrotu kosztów przewozu urządzeń domowych żołnierz nabywa z chwilą uzyskania przeniesienia służbowego do innej miejscowości. Jednakże uprawnienie to nie musi być realizowane natychmiast, bądź też w krótkim okresie czasu od jego nabycia. Zarówno art. 86 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 179, poz. 1750 ze zm.), jak i rozporządzenie wykonawcze Ministra Obrony Narodowej z dnia 28 maja 2004 r. w sprawie należności żołnierzy zawodowych za przeniesienia i podróże służbowe (Dz. U. Nr 140, poz. 1487), nie wprowadzają jakichkolwiek ograniczeń w tym zakresie. Niejednokrotnie realizacja przedmiotowego prawa z przyczyn obiektywnych, niezależnych od woli żołnierza, będzie możliwa

dopiero w dłuższym okresie czasu, kiedy to zainteresowany uzyska decyzję o prawie zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym przydzielonym w miejscowości pełnienia służby lub miejscowości pobliskiej oraz uzyska zameldowanie na pobyt stały w nowym miejscu pełnienia służby. Stosując wykładnię celowościową przepisu art. 86 ust. 1 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, należy dostrzec, że ustawodawca wprowadzając powołaną regulację dążył do złagodzenia żołnierzowi zawodowemu niedogodności związanych z ponoszeniem ciężarów finansowych, powstałych na skutek przeniesienia służbowego. Nie można zatem ograniczać przedmiotowego prawa takimi zdarzeniami, na które strona nie ma jakiegokolwiek wpływu. Kolejne przeniesienie służbowe żołnierza do innej jednostki w tej samej miejscowości nie pozbawia go, jak to przyjęły organy orzekające w sprawie, już wcześniej nabytych uprawnień. Tego rodzaju ograniczenie pozostaje bowiem w oczywistej sprzeczności z powołaną regulacją ustawową.